

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

AK Kraków

OKOLSKA Daniela Janina

Zam. **Krupska**

ps. "Kora", "Roma"

893 / HSK
1

J. 893 / WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Okólska Daniela Janina

zam. Krepka

ps. Kora, Roma

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczą relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 4, 5, 4

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

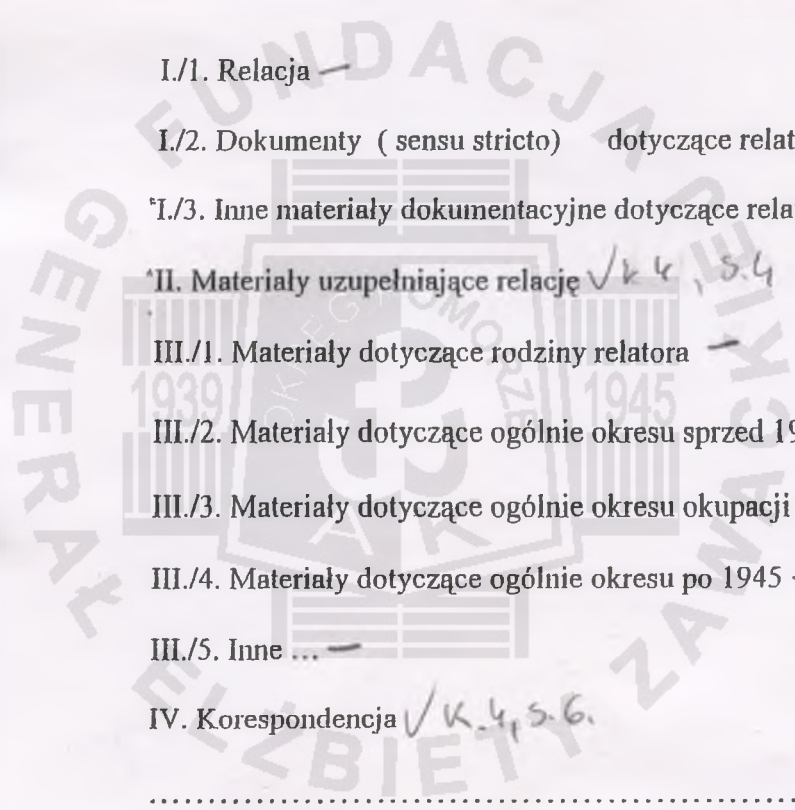
III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja ✓ k. 4, 5, 6.

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 1

VI. Fotografie ✓ 206.7 e2 II / 3

II. Materiały uzupełniające relację:

- Informacja o współudziałaniu relatorki z Henrykiem Ciaplickim - Glogier, w ramach podkarpackiego Ośrodka Kedywu AK. (osądzenie śniadka dwójce H. Ciaplickiej - Glogier). z dn. 16. lipca 2004, przekazane pnel K. Gójtowa w kwietniu 2005. Msp. Ksenkopia, k. 1, s. 1.
- "Podziemna działalność harcerek w Krośnie i okolicy", art. z pracy: Janusz Kręziel "Konspiracja harcerek 1939-1945", s. 190-191. Ksenkopia, k. 1, s. 2.
- Ksenkopia artykułu dot. Dariusza Janiny Okońskiej z Księgi J. i d. Dukienca "Dramat pphd ... " s. 100-102. k. 2, 3-4. fotogr.

zaj. do 108/05

11/1

B135
101 k. Wojtowicz/
II 2005

Mgr Daniela Okólska-Krupska ps. "Kora"
30-053 Kraków

usk

Kraków, 16 lipca 2004r.

Kopia do
teczki Czaplickiej

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

W latach okupacji niemieckiej pełniłam funkcję komendantki zespołu łączniczek dowództwa podkarpackiego Ośrodka Kedywu Armii Krajowej i w tym charakterze kontaktowałam się służbowo z Panią Henryką Czaplicką-Glogier, ur.22 września 1922 roku w Bydgoszczy, zam. obecnie pod adresem 1036 Rte. Notre Dame, 06330 Roquefort les Pins, Cote D'Azur, Francja, posługującej się wówczas pseudonimem „Bolesław”.

Pani Henryka Czaplicka-Glogierowa w latach 1942-43 zatrudniona była w biurze majątku Bratkówka k/Krosna, administrowanego przez hptm. Reinertza, oficera Abwehry występującego oficjalnie w mundurze OT. Przekazywała stamtąd meldunki dotyczące spraw związanych z Reinertzem oraz jego licznych kontaktów z odwiedzającymi go wysokich stopni oficerami Wehrmachtu. Przeprowadziła też rozpoznanie bojowe przed dwoma akcjami Kedywu na chroniony przez jednostkę SS majątek Bratkówka, podczas których udało się zdobyć cenną broń, amunicję i sprzęt wojskowy.

D. Krupska

(ppor. w st. spocz. mgr Daniela Okólska-Krupska
zaświadczenie nr 181850 wydane 18 kwietnia 1994
przez Urząd d/s Kombatantów i Osób Represjonowanych)

Podziemna działalność harcerek w Krośnie i okolicy

¹ W 1935 roku Krakowska Chorągiew Harcerek obejmowała powiaty województwa krakowskiego plus powiaty: kolbuszowski, krośniński, rzeszowski i tarnobrzeski.

W 1938 roku odeszły do Chorągwi Lwowskiej, na skutek przystosowania granic Chorągwi do podziału administracyjnego Polski, środowiska, w szczególności: Fryszak, Kolbuszowa, Krośno, Jasło, Rzeszów, Sokółów Młp., Tarnobrzeg. For. Książek-Mileśka, dz. cyt., t. 1, s. 4.

² Daniela Janina Okólska-Krupska ps. "Kora", urodziła się 3 stycznia 1925 roku w Turaszówce, gm. Potok, pow. Krosno, harcmistrzyni. 6. klasę szkoły powszechnej im. Marii Konopnickiej ukończyła w Krośnie. W 1937 roku zaczęła uczęszczać do państwowego Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Krośnie, wstępując do II Drużyny Harcerek im. Królowej Jadwigi (była zastępową, przybożną). W sierpniu 1938 roku brała udział w kursie dla drużynowych w Skolem. W lipcu 1939 roku harcerki zorganizowały obóz hufca w Polanach, w Beskidzie Niskim, w którym brała udział. W 1939 roku była na kursie drużynowych starszych dziewcząt, który zorganizowano w Zelemiance, w Bieszczadach. W ostatnich dniach sierpnia 1939 roku zdążyła ukończyć kurs obsługi polowej centrali telefonicznej.

Od 1 września 1939 roku, wraz z innymi harcerkami, znalazła się na punkcie Pogotowia Harcerek. Wkrótce podjęła bardzo szeroką i odpowiedzialną działalność konspiracyjną w ZWZ-AK (łączność, wywiad, pomoc rodzinom).

Po wkroczeniu wojsk sowieckich zmuszona była się ukrywać ("Przetrawiałam dzięki Barbarze Kostka ps. "Starża", Zosi Wolanin, harcerce z Przenyśla i Hani Tatowicz "Iskrze" z Rzeszowa").

Kiedy front ruszył na zachód (1945 rok) przybyła do Jaszczeni (do rodziny). W maju 1945 roku złożyła "małą maturę" w Krośnie. Następnie znalazła się w Krakowie, gdzie rozpoczęła studia polo-

nistyczne, aby wkrótce przenieść się na socjologię. Studia odbywała w latach 1945-1950.

W tym czasie (do 1949 roku) była członkiem Krakowskiej Chorągwi Harcerk. Działała także w "Bratniej Pomocy Studentów" w UJ. Włączyła się również w podziemne struktury WiN-u.

W roku 1949/50 pracowała jako nauczycielka w Państwowym Liceum Ogólnokształcącym w Chorsznicy, w powiecie miechowskim. W roku szkolnym 1952/53 uczyła w liceum sanatoryjnym w Zakopanem, a następnie w sanatorium w Rabszynie (1954/1956).

W 1956 roku uczestniczyła w Krajowym Zjeździe Działaczy Harcerskich w Łodzi (8-10 grudnia 1956 rok). W latach 1957/58 podjęła pracę w Głównej Kwaterze Harcerstwa w Warszawie (Referat Kształcenia Instruktorów).

Z chwiłą opanowania Głównej Kwatery Harcerstwa przez elementy ze Związku Młodzieży Polskiej, przeniosła się do pracy w Państwowym Domu Dziecka w Michalinie pod Warszawą (rok szkolny 1958/59).

Wkrótce zamieszkała w Krakowie, obejmując dyrekcję Poradni Wychowawczo-Zawodowej w Nowej Hucie, gdzie pracowała od 1959 roku do 1980 roku. W tym czasie wykladała metodykę pracy społecznej w Policealnej Szkole Służb Społecznych przez kilka lat. Działała również w "Solidarności" (sekcja oświatowa), a po jej delegacji działała w strukturach podziemnej "Solidarności". Liczne odznaczenia: Order Uśmiechu (1968 rok), Krzyż za Zasługi dla ZHP (1982 rok), Krzyż za Zasługi dla ZHP z Rozetą i Mieczami (1987 rok), Złota Odznaka za Pracę Społeczną dla miasta Krakowa, Złoty Krzyż Zasługi (1975), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1978), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1980), Krzyż Partyzancki (1983), Krzyż Armii Krajowej (Londyn 1990), Odznaka Pamiątkowa Akcji "Burza" i inne (Biogram Daniela J. Okólskiej-Krupskiej zredagował autor opracowania na podstawie pisemnych informacji i dokumentów, dostarczonych przez Daniełę J. Okólską-Krupską, w dniu 4.IX.1995 roku). Por. S. Dąbrowa-Kostka, S. M. Jankowski, Rozkaz: zdobyć więzienie, Kraków 1988, s. 170.

Irena Chodorowska - Dzikiewicz "Sparta" i Lech Dzikiewicz, "Dramat ppłk Stefana W. Rutkowskiego - Haszysza" - Jego łączniczki" AK

Daniela Jamina Okólska, ps. "Kora", "Roma" (nazywana "Jaśką")

- hufcowa Szarych Szeregów, wywiadowczyni i łączniczka Kedywu AK w Krośnie.

Urodziła się 3 stycznia 1925 r. w Turaszówce, gm. Potok, w powiecie Krosno jako córka Karoliny i Zygmunta pracownika administracji kopalni nafty, w rodzinie o tradycjach patriotycznych.

W 1939 r. wojna zastała ją w III kl. Gimnazjum im. M. Kopernika w Krośnie, gdzie działała w 2 Drużynie Harceerek im. Królowej Jadwigi (zastępowa i przyboczna, kończy kurs drużynowych i obsługi polowej centrali telefonicznej Lwowskiej Komendy Chorągwi Harceerek).

Fot. 15. Daniela Okólska, ps. "Kora" (zdjęcie z 1947 r.).

Harceerek wraz z innymi harceerkami. Po zajęciu Krosna 7 września i wystąpieniu Armii Czerwonej szuka dróg do działalności niepodległościowej i społecznej, nakierowując pod wpływem starszej siostry Krystyny najpierw swoje otoczenie na obowiązek włączenia się do tajnego kontynuowania zakazanej nauki. Zimą 1939/40 pomaga w sialce przerzutów żołnierzy uciekających przez granicę słowacką do Budapesztu i tam przekazuje informację o rozmiarach produkcji niemieckiej ropy na Podkarpaciu.

Wznawia w 1940 r. zajęcia harcerskie już jako działalność konspiracyjna odbudowywanego Hufca, a po otrzymaniu w końcu 1941 r. kontaktu z harcymistrzynią Kazimierą Wicińską z Sanoka zostaje upoważniona do działania na terenie Krosna z ramienia Szarych Szeregów.

Organizuje komendę Hufca, łączność i kurs ratownictwa sanitarnego, wspomaganą w 1942 r. przez studenta medycyny podchorążego Zbigniewa Rucińskiego ps. "Uparty" z ZWZ jako wykładowcy. Siedziba jej rodziców na kopalni o szkockiej nazwie właściciela McAllan, położona na uboczu, staje się w istocie kontaktową siedzibą całej Komendy Hufca.

Wprowadzona do ZWZ, przez Taczanę Filipowicz oraz współpracującą z "Upartym" razem z najbliższymi starszymi harcerkami z komendy Hufca Szarych Szeregów i dzięki pomocy Krystyny Okólskiej "Tosi" organizują sieć wywiadowczą obejmując gromadzenie informacji wojskowych z obszaru rozbudowywanego lotniska niemieckiego w Krośnie. "Uparty" jako zastępca dowódcy Kedywu udziela wyliczeń i sprawozdania przekazuje do rąk mjra Jana Plaka, ps. "Janek".

W tym celu udaje się zatrudnić na lotnisku niektóre wywiadowczyń. Równoległe zadaniami łączności kieruje jej starsza siostra Krystyna Okólska-Niwicka, ps. "Tosia", dodatkowo szeroko zaangażowana w nauczaniu na tajnych kompletach w zakresie szkoły średniej.

Krystyna uruchamia dalsze punkty kontaktowe łączności, m.in. w kiosku fotografa z gazetami, w którym dla poczty Kedywu dyżuruje "Kora".

W czerwcu 1943 r. mimo aresztowania jej dowódców i współpracowniczek na lotnisku udało się obu siostrom Okólskim uniknąć aresztowania i ukryć się, co zapewniło możliwość odbudowania zadań łączności na jesieni przy zmianie dowództwa Kedywu na osobę por. Zbigniewa Cerkowniaka ps. "Boruta", ale już kontakty wywiadowcze z lotniskiem zostały zerwane.

Krystyna Okólska-Niwicka "Tosia" w tej sytuacji przenosi cały zespół łączniczek wraz z siostrą "Korą" awansowaną na instruktorkę harcerską (podharcymistrzynię) do obsługi Komendy Inspektoratu AK Podkarpacie z siedzibą w Krośnie. Na początku 1943 r. do zespołu powraca w wyniku udanej ucieczki z obozu pracy w Dreźnie aresztowana Irena Chodorowska "Sparta", którą Daniela ukrywa najpierw u siebie.

Łączniczki Inspektoratu biorą udział w przygotowywaniu akcji "Burza", przez przenoszenie meldunków do poszczególnych oddziałów Inspektoratu zgrupowanych na terenach powiatów Sanok, Brzozów, Jasło, Krosno, Gorlice. Często pod ogniem artylerii nadchodzącej Armii Czerwonej.

11/4

Kiedy front stanął na linii rzeki Wisłok i gdy zarządzono ewakuację miasta - Okółscy przenoszą się do rodziny brata ojca w Jaszczi, gdzie również przemieszcza się Komenda Inspektoratu AK Podkarpacie. Tam przeżywa wkroczenie Rosjan i ukrywa się. Jednak dalsze aresztowania przez NKWD w Inspektoracie, mimo uniknięcia zatrzymania Inspektora mjr Stefana Wincentego Rutkowskiego "Haszysza", powodują w listopadzie 1944 r. zawieszenie pracy, a niebawem rozwiązanie AK. Daniela wyjeżdża pod Przemyśl.

W maju 1945 r. finalizuje "małą maturę" w Krośnie i w Krakowie naukę licealną, aby rozpocząć studia na Wydziale Humanistycznym U.J., które kończy jako magister socjologii w 1952 r. W międzyczasie współdziałała z podziemnymi strukturami WiN-u, do czasu jego rozbitcia w Krakowie. Była instruktorką Komendy Chorągwi Harcerzek w Krakowie.

Po studiach pracowała jako nauczycielka w liceach. Uczestniczyła w krajowym Zjeździe Działaczy Harcerskich w Łodzi w grudniu 1956 r., podejmując pracę instruktorską w Głównej Kwaterze Harcerstwa w Warszawie już jako haremistrzyni.

Osiada z założoną rodziną w Krakowie i kieruje Poradnią Wychowawczo-Zawodową w Nowej Hucie w latach 1959-1980. Po przejściu na emeryturę działa w strukturach podziemnych Solidarności. Mieszka w Krakowie.

Posiada Order Uśmiechu, Krzyż Armii Krajowej i Krzyż Partyzancki, Krzyż Zasługi dla ZHP z Rozetą i Mieczami, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznakę m. Krakowa, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kaw. OP, odznaki pamiątkowe.

(Oprac. na podstawie książki Janusza Krężela "Konspiracja Harcerzek 1939-1945", Tarnów, 1996 r. oraz zebranych materiałów od D.J. Okólskiej).

IV. Korespondencja:

- 20.03 (6tych roku) Telegram z życzeniami dla prof. Elżbiety Ławickiej od Daniela Knepskiej. Msp. Orgg. K. 1, s. 1-2.
- 7. VIII. 1998. list E. 2. do D. Knepskiej. Rkp. kserokopia, K. 1, s. 3-4.
- 24.08.1998. list - kartka D. Knepskiej do E. 2. Rg kopia, Orgg. K. 1, s. 5.
- 17. XII. 2008 - list Sylwii Grochociny do D. Knepskiej. Rkp. kserokopia, K. 1, s. 6.

TELEKOMUNIKACJA POLSKA S.A.

TELEGRAM

511440 TORUN C 321120WOTTG KR C
ZCZC 934169 KRAKOW/C/TL 23/21 20 0749

LX PROF. ZAWACKA ELZBIETA

UL GAGARINA 136/26

87100 TORUN

Przyjęto dn.

20/03

Gm.

0805

z

Podpis

=1=
Lx-314
1x1

TP S.A. 1017

po Danie Kto do

IV/2

NAJLEPSZE ŻYCZENIA I WYRAZY SZACUNKU DLA LEGENDARNEJ „ZO”

PRZESYŁA

DANIELA KRUPSKA Z KRAKOWA

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Wielkie Garbary 2, 87-100 Toruń
☎ (0-56) 65-22-186
Konto: WBK II Oddział w Toruniu
10901506-4675-128-00-0

Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 136 m 26
Tel. 517-344

W/3

teściu?

Szanowne Pani

Daniela Krupska

ul

30-053

Rybaków

L. dz. 7683/KSK/78.08/98

10/4

Jeremi 7 VIII 1998

Droga Kolesianko,
Serdecznie dziękuję za
miłe spotkanie, za uwagę
dla nas i współpracę z memo-
riatami i za zapowiedź dostaw
cennia dobrych danych, które
są dla nas bardzo cenne.

Tak liczę na Pańskie współ-
działanie z Inst. Krytyki
W.

Przełam serdecznie
pozdrowienia i jeszcze
raz dziękuję

Serwus Zawacki

OGRÓD BOTANICZNY UJ

IV/5

Kraków 29.08.1998.

FOR ANDRZEJ MROZ

08 1

OGROD BOTANICZNY UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
GRZYBIEN (lilia wodna)
NYMPHAEA DAUBENIANA Hort. ex Thoma

Szanowny, drogi Panie!

Kieruję Pani z 7.VIII. ostateczną wersją
mojej wycieczki z Warszawy. Proszę o
wzruszenie i wielce uproszczona, tym
że Pani zwraca się do mnie - koleżanki
ko.

Druk: APOX

Spis treści wycieczki na dołączonym

© WYDAWNICTWO „KARPATY” — ANDRZEJ ŁĄCZYŃSKI, KRAKÓW

W miarę się będzie zbierać niektóre
języki o czasie informacja. W czasie
możesz jeść osobę trzeba się słownie
wygłosić.

Łyczę wyprawy z racunku
i doleczne pozostawienie

POST
CARD

Daniela Krupska

IV/6

Szanowna Pani!

Zwracam się z uprzejmą prośbą, ażeby zechciała Pani napisać relację na temat swoich losów wojennych, najlepiej według zatę-
-czonego schematu relacji WSK.

Może mogłaby Pani przestać do naszego Archiwum jakiegokolwiek dokumenty i zdjęcia poswiadczone Pani losy wojenne? Ewentualne zdjęcia proszę opisać na odwrocie. Materiały takie uzupełniłyby Pani teczkę osobową o numerze inwentarzowym 893/WSK, a ponadto są one niezwykle cenne dla badaczy problematyki.

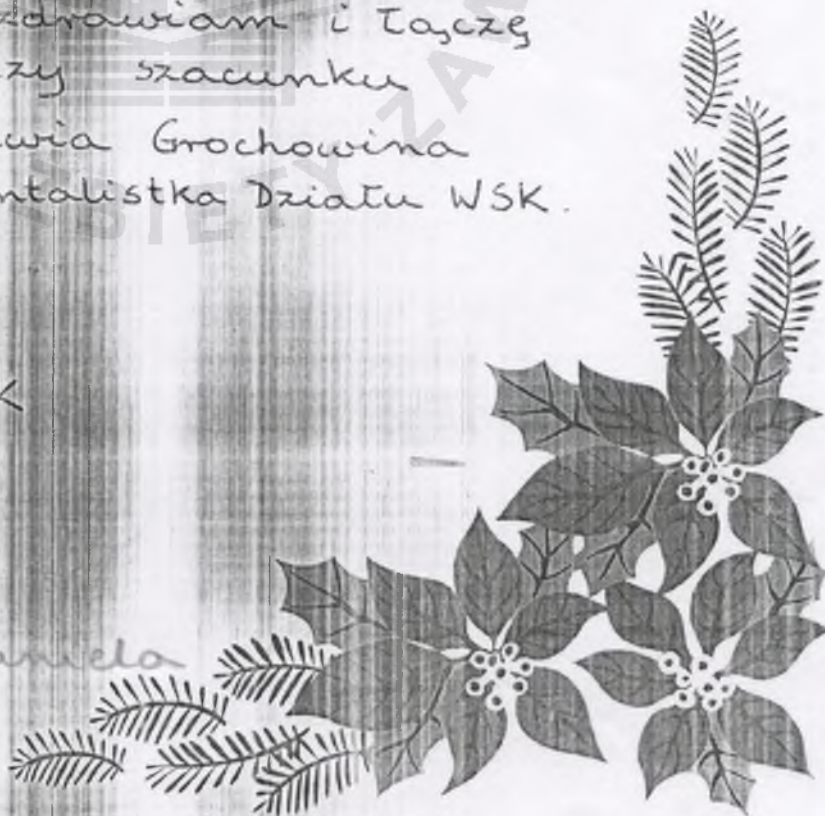
Serdecznie zapraszam do współpracy i czekam na przychylny odzew z Pani strony. Współpraca z każdą osobą pomagającą nam w ocaleniu od zapomnienia losów kobiet działających w konspira-
-cji jest dla nas bezcenna.

Gorąco pozdrawiam i Łączę
wraży szacunku
mgr Sylwia Grochowina
Dokumentalistka Działu WSK.

Załączniki:

1. Schemat relacji WSK

Okólska-Krupska Daniela

J. 893 / USK

AK Kraków

Okólska Daniela Janina

zam. Krupska

zam. „Kora”, Roma

1 r. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

T. 893/45K

AK

Krosno

Krosno

Okólska - Krupska Daniela Janina

ps. "Roma", "Kora"

ur. 3.I.1925r. w Potoku, córka Zygmunta Okólskiego i Karoliny Barańskiej.

Od 1939 - 1944 komendantka SzSz w Krośnie.

Od 1941 - ZWZ Placówka w Krośnie: kurierka i kolporterka prasy konsp.

1942 - 1945 - Kadyw - Rzeszów, Inspektorat AK J Jasło, plac. Krosno: kurierka i wywiadowczyni

1944 - 1945 - Obw. AK "Nie" DSZ - Przemyśl: łączniczka, kwatermistrz, kolportaż prasy

Po wojnie ukończyła studia socjologiczne.

Odznaczenia:

Krzyż Kawalerski COP (1975)
Medal Komisji Edukacji Narodowej (1978)
Krzyż za Zasługi dla ZHP z Mieczami (1987)
Krzyż Partyzancki (1989)
Krzyż Armii Krajowej (1990)

Adres: 30-053 Kraków
ul. (...)
tel. (...)

Zródło: kartoteka i teczka nr. 101 Stowarzyszenia Żołnierzy AK w Krakowie - Śródmieście

Relacja przesłana do FAPAK II.1998r.

K.Wojt., 2000r.

Ldn 3601 1526/2000

T. 893/WSK

AK Kraków

OKOŁSKA Daniela Janina
zam. Krupska
ps. "Roma", "Kora"

VI. FOTOGRAFIE

- Fotografia leg. młodej Daniela Okońskiej
- oryginał.

J. 893/WSK

Daniela Okolska-Knepska
ps. "Roma", "Kawa"

Daniela

AK
Kraków

Kraków
0-32

OKÓLSKA Daniela, Janina

zam. **Krupska**

ps. „Kova”, „Roma”

893/WSK

OKÓLSKA Daniela

OKÓLSKA Daniela Janina

